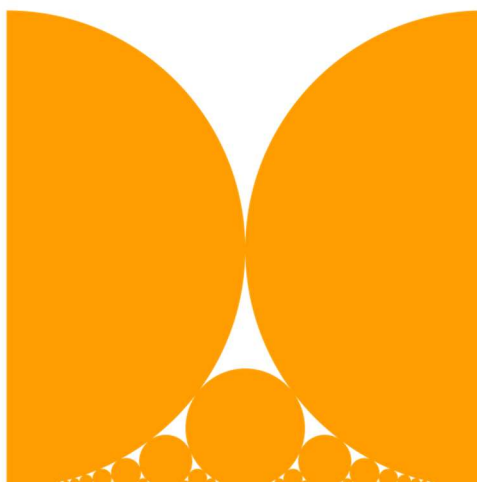

Stichting ANBI

Betreft: internetconsultatie voorstel Wet transparantie maatschappelijke organisaties

11 februari 2019

L.S.,

Inleiding

Stichting ANBI ("Stichting") is opgericht in juli 2008 en heeft tot doel het financieel en/of anderszins ondersteunen van:

- algemeen nut beogende instellingen in de zin van artikel 5b van de Algemene wet inzake rijksbelastingen en verenigingen in de zin van artikel 6.33 van de Wet inkomstenbelasting 2001 ("ANBI's");
- niet in Nederland gevestigde instellingen die door de betreffende buitenlandse autoriteit(en) en/of toezichthouder(s) dan wel op grond van hun doelstelling(en) en/of feitelijke werkzaamheden als algemeen nut beogende, humanitaire, educatieve, wetenschappelijke, culturele of charitatieve instelling zijn of kunnen worden aangemerkt;
- andere instellingen (waaronder begrepen rechtspersonen) zonder winstoogmerk; en
- andere behoeftige instellingen en/of personen, zoals door het bestuur bij reglement bepaald.

Commentaar voorstel Wet transparantie maatschappelijke organisaties

De Stichting heeft kennis genomen van voornoemd wetsvoorstel en de bijbehorende memorie van toelichting en heeft het volgende commentaar.

1. Algemeen

In het algemeen acht de Stichting de in dit wetsvoorstel opgenomen verplichtingen voor “maatschappelijke organisaties” niet in verhouding staan tot het beoogde doel en in hoge mate overbodig, gezien reeds bestaande wet- en regelgeving. En ook al zouden deze verplichtingen wettelijk worden vastgelegd dan acht zij de omvang van de begrip “maatschappelijke organisatie” veel te groot en de regeldrukkosten te hoog.

2. Bestaande wet- en regelgeving

De Stichting merkt op dat maatschappelijke organisaties, waaronder m.n. begrepen religieuze en levensbeschouwelijk organisaties, in veel gevallen reeds de status van ANBI hebben. De Belastingdienst beschikt als gevolg van de afgelopen jaren aangescherpte wet- en regelgeving reeds over aanzienlijke informatie over c.q. controlebevoegdheden met betrekking tot ANBI's én instellingen die niet langer de ANBI-status hebben¹.

Tevens merkt de Stichting op dat op grond van de in artikel 32, eerste lid, onderdeel f. en artikel 33, zevende onderdeel, Successiewet 1956 reeds aangifte dient te worden gedaan van verkrijgingen krachtens erfrecht en schenkingen die een bedrag van EUR 2.173 (bedrag geldend in 2019) overschrijden, n.b. een veel lager bedrag dan de voorgestelde EUR 15.000. Bij de aangifte erfbelasting dienen de NAW-gegevens van de erfgenaam en de hoogte van het erfdeel of legaat te worden vermeld². Bij de aangifte schenkbelasting dienen de NAW-gegevens van de schenker en de aard en hoogte van de schenking te worden vermeld³. Op deze wijze kunnen dergelijke verkrijgingen reeds worden gecontroleerd (en niet alleen bij maatschappelijke organisaties!).

Ten slotte merkt de Stichting op dat bijv. zorginstellingen – die vaak in de vorm van een stichting opereren - reeds verplicht zijn om hun jaarrekening te publiceren op grond van de Regeling verslaggeving WTZi.

2. Aard en omvang van het begrip "maatschappelijke organisatie"

De Stichting acht de omvang van het begrip “maatschappelijke organisatie” veel te groot. Naar haar mening zouden ten minste de volgende categorieën organisaties vrijgesteld dienen te worden van de verplichtingen zoals opgenomen in artikelen 2 tot en met 4 van de voorgestelde wet:

1. administratiekantoren ter zake van certificering van aandelen in kapitaalvennootschappen (STAKs);
2. toezichthouders op effecten uitgevende instellingen (*security trustees*);
3. toezichthouders op crowdfunding- en aanverwante financieringen;

¹ Zie in dit verband:

https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/zakelijk/bijzondere_regelingen/goede_doelen/algemeen_nut_beogende_instellingen/anbi_status_verliezen/anbi_status_verliezen

² Zie in dit verband:

https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/themaoverstijgend/programmas_en_for_mulieren/aangifte-erfbelasting-2018-pdf

³ Zie in dit verband:

https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/themaoverstijgend/programmas_en_for_mulieren/aangifte-schenkbelasting-2018

4. bewaarders van effecten;
5. instellingen ter zake van keurmerken en certificering van producten en diensten;
6. instellingen die pensioenregelingen en regelingen voor vervroegde uittreding beheren en uitvoeren;
7. universiteiten en andere instellingen met een zuiver wetenschappelijke doelstelling, waaronder begrepen instellingen die zich bezighouden met onderzoek en ontwikkeling.
8. fondsen in de zin van artikel 11, eerste lid, onderdeel n, Wet op de loonbelasting 1968 (personeelsfondsen); en
9. instellingen met een eigen vermogen per balansdatum van minder dan EUR 100.000.

Ten slotte zouden naar de mening van de Stichting instellingen die reeds op grond van bestaande wet- en regelgeving verplicht zijn om hun jaarrekening te publiceren dienen te worden vrijgesteld van de verplichtingen zoals opgenomen in artikel 2 van de voorgestelde wet.

3. Het begrip “donatie”

De Stichting is van mening dat de voorgestelde definitie van “donatie” ongelukkig is geformuleerd. Een “geldelijke bijdrage, anders dan subsidie, alsmede een bijdrage in natura” is een veel ruimer begrip dan “donatie”, waarop in de Memorie van Toelichting wordt gedoeld. Het zou veel logischer zijn om aansluiting te zoeken bij de bestaande begrippen “verkrijging krachtens erfrecht” en “schenking” in de zin van de Successiewet 1956. Bovendien zou de uitsluiting van subsidies in de voorgestelde definitie juist averechts kunnen werken: diegene die een maatschappelijke organisatie zou willen verleiden tot gedrag zoals beschreven in de Memorie van Toelichting zou immers eenvoudigweg de financiering kunnen verstrekken onder de dekmantel van een subsidie. Op deze manier zou het beoogde doel van deze wet gefrustreerd worden.

4. Publicatie van donatieoverzicht

De Stichting merkt op dat ANBI's reeds op grond van artikel 1a, achtste lid, Uitvoeringsregeling Algemene wet inzake rijksbelastingen 1994 verplicht zijn om hun balans en staat van baten en lasten te publiceren. Het verplicht stellen van publicatie van een afzonderlijk donatieoverzicht leidt naar de mening van de Stichting tot overbodig administratief werk. Daarnaast kan de Stichting zich voorstellen dat bepaalde vermogende donateurs vanuit het oogpunt van privacy dusdanige bezwaren zullen hebben tegen deze publicatieplicht dat zij zullen afzien van verdere donaties, hetgeen voor tal van instellingen een slechte zaak zou zijn.

5. Publicatie van jaarrekening

Publicatie van de jaarrekening leidt naar de mening van de Stichting niet per se tot transparantie c.q. opsporen van ongewenste financieringspraktijken. Kwaadwillende bestuurders van maatschappelijke organisaties kunnen wellicht jaarrekeningen zodanig opstellen dat dergelijke praktijken niet of moeilijk te herkennen zijn.

Verder vraagt de Stichting zich af of de publicatie van de jaarrekening niet kan plaatsvinden op de website van de maatschappelijke organisatie.

6. Regeldrukkosten

De Memorie van Toelichting gaat uit van een uurtarief van EUR 15. Dit lijkt de Stichting niet realistisch. Er zullen naar de mening van de Stichting tal van instellingen zijn die deze

administratieve verplichtingen zullen uitbesteden aan zakelijke dienstverleners, welke een hoger uurtarief hanteren. Een uurtarief van ten minste EUR 75 (excl. BTW) is gebruikelijker. Diverse maatschappelijke organisaties zijn bovendien niet omzetbelastingplichtig en kunnen dus in rekening gebrachte omzetbelasting niet terugvorderen. Ook de tijdsbesteding om aan de verplichtingen te voldoen lijkt haar te laag te zijn ingeschat.

7. Controle en handhaving

De Stichting zet haar vraagtekens bij de daadwerkelijke en effectieve controle en handhaving van de voorgestelde verplichtingen. Zowel het Openbaar Ministerie als controlerende ambtenaren van de Belastingdienst zullen, de berichtgeving in de media in aanmerking nemende, andere prioriteiten hebben.

Slotopmerkingen

De Stichting zou graag op de hoogte gehouden worden van de uitkomst van deze consultatie. De Stichting geeft toestemming haar reactie openbaar te maken.

Voor vragen en/of nadere informatie kunt u zich te wenden tot:

Stichting ANBI
Burgemeester Haspelslaan 172
1181 NE Amstelveen
Email: stichting.anbi@gmail.com

Hoogachtend,

Stichting ANBI

Mr. M.C. Olie LL.M.
Juridisch adviseur